

**Toespraak Gala Stichting Conservatorium
26/11/2019**

Dames en heren,
Maestro Honoris Causa,
Beste vrienden,

Wat fijn dat u weer op onze jaarlijkse, kunst- en cultuurafsprake bent, waarop ik u heel graag van harte welkom heet.

Zeker nu het buiten guur en gauw donker wordt, hebben we meer nood aan behaaglijkheid en warmte.

Die warmte voel ik, voelen de studenten hier elk jaar opnieuw als ze het podium van de Blauwe Zaal betreden.

Mede dankzij uw gulle en warme steun voor hun opleiding en dit conservatorium, voelen ze zich gewaardeerd in hun ambities en studiekeuze.

Tegelijk verleent u hen extra ruimte om zich toe te leggen op de essentie: door veel studie en inzet, inhoud en vorm geven aan hun verbeelding, om deze met velen te delen.

Hopelijk kunnen zij, hopelijk kunnen onze kunst- en cultuurmakers en -dragers van vandaag en morgen dat niet al te zeer bezwaard door praktische besognes en zorgen ook in de toekomst blijven doen: hun verbeelding inhoud en vorm geven en deze met velen delen.

Gulle giften zijn één zaak. We zijn er u uiteraard grenzeloos dankbaar voor.

Maar vooral structurele, betrouwbare en voorspelbare investeringen van de Vlaamse gemeenschap blijven een noodzaak.

'Het einddoel van economische groei is individuele vrijheid en cultuur', schreef wijlen dr. Hans Rosling in zijn 'must read' *Feitenkennis: 10 redenen waarom we een verkeerd beeld van de wereld hebben en waarom het beter gaat dan je denkt*.

'Die belangrijkste waarden, -dat waar het finaal om gaat- zijn moeilijk in getallen te vangen', aldus nog Rosling.

Ik begrijp zijn woorden vooral zo: een sterke, veerkrachtige, innovatieve economie is cruciaal, maar tegelijk nooit een doel op zich. Hoe 'geestelijk' arm, zou zo'n gemeenschap zijn?

Haar échte meerwaarde, die van de economie dus, ligt in haar bijdrage tot de individuele vrijheid van mensen om zich verder te ontplooiën én in haar substantiële bijdrage tot kunst- en cultuur. Al is die – op het eerste zicht althans- moeilijk in cijfers, in *Return on Investment*, zo u wil, te vatten.

Laat me dus toe, allicht samen met u, bezorgd te zijn over de aangekondigde desinvestering in zowat het meest unieke, vaak eigenzinnig-recalcitrante, soms absurde of hoogstaand verfijnde dat Vlaanderen te bieden heeft: kunst en cultuur, van en voor makers. Kunst en cultuur voor alle actuele, potentiële 'genieters', waarvan sommige weer zullen uitgroeien tot de makers van morgen.

Als de spreekwoordelijke man in de straat zich afvraagt op de webstek van een populaire Vlaamse krant 'wat cultuur godbetert een normale mens bijbrengt', of erom smeekt 'te stoppen overbodig geld weg te gooien', is dat dan niet eerder een opdracht voor dan wel per se een rechtvaardiging van het voorgenomen cultuurbeleid?

Als wel vaker laaf ik me graag aan de wijze woorden van onze Jan Raes, medestichter van onze Stichting en nog tot eind dit jaar de algemeen directeur van het Nederlandse Koninklijk Concertgebouw-orkest.

'Muzikale meerstemmigheid', zo argumenteert hij, 'is een aantrekkelijke metafoor voor onze maatschappij en hoe je daarin je weg zoekt. Net door onbevooroordeeld te luisteren naar elkaar, naar de ander, naar de tegenstem, scherp je je sociale vaardigheden aan.

Kortom: samenspelen lukt niet zonder empathie, zelfdiscipline en zelfrespect. Gaandeweg leren we kiezen, aanhouden maar ook openstaan voor het argument van de ander. Op basis van het ongewone, onbekende, zelfs onaangename of ongewenste, komt een gemeenschappelijke blik tot stand, worden verschillen kleiner of zo mogelijk zelfs overstegen'.

Uitgerekend muziek, dames en heren, brengt je die vaardigheden, die inzichten bij. Samenspel creëert hoop, draagt bij tot wederzijds begrip en respect, fungeert als bindmiddel en bevordert de sociale cohesie.

En dus rijst de vraag: wat hebben we daar als gemeenschap nog voor over?

Hoeveel tijd en ruimte om te groeien, willen we nog gunnen aan ons aanstormend talent?

Misschien zouden het net zo goed de vragen van onze Maestro van vanavond kunnen zijn.

Met haar muziek wil ZAP-mama frontvrouw Marie Daulne -van vele muzikale markten thuis en gretig 'zappend' tussen instrumenten- vooral gemeenschappen samenbrengen.

De Belgisch-Congolese componiste, activiste en lerares vocale polyfonie geniet al 28 jaar wereldwijd succes. Dat muziek voor haar een krachtige, creatieve uitlaatklep is en meerstemmigheid in haar DNA zit, toont ze u straks.

Marie's assistente Evelynne spreekt zo dadelijk haar laudatio uit.

Dat kunst behalve verbindend, allesbehalve vrijblijvend zelfs levensnoodzakelijk is, bewijst een recent rapport van de Wereldgezondheidsorganisatie.

Al kan kunst de wereld niet redden, dan misschien toch uw mentale en fysieke gezondheid verbeteren.

Luisteren naar (klassieke) muziek -zo bewijst wetenschappelijk onderzoek- kan het werkklimaat verbeteren. Samen kunst beleven is positief, want bevordert de samenhang. Ook zo dragen kunst en cultuur –al moet zij niets!- bij tot grotere welvaart en meer welzijn.

Maar laten we terugkeren naar het instrument dat ons, meer nog dan de andere, al enige tijd samenbrengt.

'We do not play the piano with our fingers but with our minds' zei de legendarisch Bach-virtuoos Glenn Gould.

De piano bespelen met de handen is één ding, ze bespelen met verstand, hart en ziel blijft iets heel anders.

Beschikken over voldoende piano's in optimale conditie is wel het minimum minimorum voor een conservatorium.

Dat ook u de piano's van onze conservatoriumstudenten een warm hart toedraagt, weten we uit ervaring. Dat deze instrumenten heel wat te verduren krijgen, ook.

Net daarom blijft uw steun zo nodig en meer dan welkom.

Maar, dames en heren, de finale van ons ambitieus pianoprogramma nadert.

Voor uw loyaliteit en zeer gewaardeerde steun blijven we u als trouwe partner buitgewoon dankbaar en erkentelijk. Groot ook is onze dankbaarheid voor onze donateurs en voor allen, bedrijven of particulieren die een bijdrage leveren aan de Stichting.

Ook de Stichting blijft trouwens niet stilzitten en smeedt achter de schermen aan een verregaande samenwerking met de Vrienden.

Vanaf 2020 zullen we de krachten bundelen om het Conservatorium, onze docenten en studenten met nog meer slagkracht te dienen. Binnenkort hoort u er meer over, mogelijk bekroond met een nieuwe naam...

Samenspel creëert hoop, dames en heren. Dat zei ik al.
Bijkomend: 'jazz is een vorm van rijkdom die niet opdroogt'
aldus pianovirtuoos Jeff Neve. Mocht u daar nog niet van
overtuigd zijn: zo dadelijk leveren onze kersverse Maestro en
de studenten van de jazzafdeling er het swingende bewijs van.

Geniet van de uitbundige muziek en onze flamboyante Marie
Daulne. Ik wens u een onvergetelijke avond toe waaraan u uw
genereuze cultuurhart naar hartenlust kan ophalen. Hopelijk
doet ook Vlaanderen dat, zodat 'Verbeelding' –haar fantastische
slagzin- tot in lengte van dagen, kan blijven werken, in alle
ruimte en artistieke vrijheid. In alle vrijheid *tout court*.

Geniet ervan!

Oh ja, en voor ik het vergeet: er is nog steeds ruimte voor
meer steun. Onze ambities, de ambities van ons
conservatorium reiken immers veel verder dan de middelen
waarover het beschikt. Het barst van talent om deze middelen
zeer goed te besteden. Ik dank u.

Cathy Berx

Gouverneur Provincie Antwerpen

